

Sasnalowie o współczesności

Anka Sasnal (ur. 1973) to reżyserka, scenarzystka, redaktorka, absolwentka filologii polskiej (UP Kraków) i gender studies (UJ). Wilhelm Sasnal (ur. 1972) to jeden z najbardziej znanych polskich malarzy współczesnych, rysownik i filmowiec, absolwent ASP w Krakowie. Ich filmy charakteryzują się chłodną obserwacją polskiej rzeczywistości, analizą społecznych lęków oraz unikalną, często industrialną estetyką. Prezentowane były m.in. na Berlinale i festiwalu w Rotterdamie.

„Człowiek do wszystkiego”

reż. Wilhelm Sasnal, Anka Sasnal, dramat, Polska, 2025, 120 min.

Joseph Marti pracuje jako anonimowy intrologator. Wyróżnia go dopiero błąd – źle sklejona książka, którą nadzorca wpycha mu w twarz. To dla Josepha moment przełomowy – zrzuca fartuch i odchodzi. Ma jednak wrażenie, że ani jego obecność tam, ani jego odejście nie mają znaczenia. Nie jest istotny też czas, który ze współczesności zamienia się w przeszłość.

Joseph trafia do podmiejskiej willi z początku XX wieku, gdzie obejmuje posadę asystenta inżyniera-wynalazcy Toblera. Powoli staje się tam człowiekiem do wszystkiego: prowadzi rachunki, korespondencję, jest powiernikiem Pani domu. Posłusznie wypełnia wszystkie polecenia.

Spełnienie ambicji Toblera wydaje się coraz bardziej odległym marzeniem. Sytuacja finansowa rodziny staje się dramatyczna. Wobec narastającego napięcia w małżeństwie Toblerów, a także aktów przemocy, Joseph postanawia odejść. Grają: Piotr Trojan, Agnieszka Żulewska, Andrzej Konopka.

Scenariusz filmu powstał na podstawie powieści szwajcarskiego pisarza Roberta Walsera pt. „Człowiek do wszystkiego” (1908). Główny bohater to alter ego samego pisarza, który zarabiał jako kopista, pomocnik w bogatych domach. Historia Josepha Martiego to opowieść o uwodzeniu człowieka, oswojaniu go, budowaniu poczucia przynależności do miejsca i ludzi aż do utraty poczucia wolności. Mechanizm upokarzania człowieka przez pracę wciąż działa, a to czyni Martiego współczesnym bohaterem, w którego życiu odbija się nasza rzeczywistość.